

‘War on drugs’ – al een halve eeuw verspilde moeite

De strijd tegen drugs houdt ons al ruim een halve eeuw intensief bezig.

En wat heeft die strijd ons opgeleverd? Veel drugsverslaafden, en daarnaast nog veel meer gebruikers van steeds meer drugs, die onder de vrolijke naam ‘partydrugs’ door onze jeugd te pas en te onpas worden uitgeteerd, en gebruikt. Met inderdaad forse risico’s voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van vooral jongeren.

Maar voeren zij zelf dan strijd? Welnee, de meesten van hen hebben geen last van die ‘war on drugs’ anders dan dat deze de prijs van drugs flink opjaagt. En het zijn vooral die hoge prijzen die de reden zijn dat criminelen ermee aan de haal gaan, met inmiddels veel drugsslachtoffers, veel doden ‘in het criminele circuit’, veel bomaanslagen in het hele land, jonge ‘uithalers’ die de glazen van hun eigen toekomst ingooien en forse lokale milieuschade door de gedumpte chemicaliën van drugslabs. En dat alles trekt een enorm zware wissel op de beschikbaarheid van het Nederlandse en het internationale politieapparaat.

En wordt de ene stof verboden, dan kost het handige criminelen weinig moeite om vrijwel dezelfde stof te maken die net iets anders heet (door een enkel atoompje te verschuiven in de structuurformule) en die daardoor weer net buiten de verbodsregels valt, waarna het moeizame wetsproces tot het verbieden ervan opnieuw moet beginnen. - Niet logisch toch ? -

Niets geleerd?

Want waarom hebben we niets geleerd van de ‘drooglegging’ in de USA in de dertiger jaren? Dat bleek namelijk een zinloze act en zorgde voor een aanhoudende golf aan criminaliteit. Het duurde een hele poos voor men dat inzag, maar die ‘oorlog’ tegen alcohol is daarna wel gestopt. Niet omdat alcohol niet bedreigend is, maar omdat met een bevolking die de voordelen van alcohol nog steeds ruim vindt opwegen tegen de nadelen, er geen strijd valt te winnen. En daardoor is alcohol nog steeds een ‘sexy’ product, dat onverminderd en ongegeneerd als partydrug geadverteerd en geconsumeerd mag worden – terwijl bijvoorbeeld ‘roken’ (ook een drug) door een aangepaste instelling bij de bevolking wel al aardig is ingeperkt.

De grote meerderheid van de bevolking weet het gebruik van alcohol binnen de perken te houden, maar een kleine minderheid (toch nog heel veel mensen) ondervindt er zelf lichamelijke en vaak ook geestelijke schade van. En omdat ‘slechts zij zelf’ en hun naasten die nadelen ondervinden, vindt de meerderheid van de bevolking het wel best zo.

Voordelen van alcohol zijn voor de gebruiker de (liefst lichte) ongeremdheid erdoor, en voor de overheid de accijns die het oplevert. De nadelen van alcohol overheersen duidelijk niet het beeld dat we ervan hebben: over dronkenschap worden vooral grappen gemaakt en alcohol doden verdwijnen geruisloos hun kist in na een flink beslag gedaan te hebben op de ziektekostenverzekering – ook geruisloos. Het enige dat nog af en toe opzien baart zijn de verkeersdoden door alcohol.

Grote diversiteit in drugs

Zulke voor- en nadelen zijn er bij andere drugs zeker niet minder, plus dat het daarbij om zo’n brede diversiteit gaat, dat het duidelijke overzicht dat we van alcohol hebben, hier ontbreekt. Daardoor weten we niet precies wat de gevolgen zullen zijn bij het vrijgeven van drugs, en gaan we dus maar ‘gewoon’ door met een ‘war on drugs’ die maar niet gewonnen wordt, omdat hij niet gewonnen kan worden. En we willen nog steeds niet weten, dat die drugs eigenlijk allang

vrijgegeven zijn, want met weinig moeite zijn ze te verkrijgen, en ze worden inmiddels dan ook massaal verhandeld en gebruikt.

Wérken aan een oplossing

Vrijgeven dan maar, al die drugs, net als bij de alcohol en nicotine? Nee, zeker niet zomaar. Ten eerste dient dit binnen een internationaal kader te gebeuren – een enorme EU-hobbel die wel genomen moet worden.

Verder zal er een leeftijdsgrens aangehouden moeten worden (iets wat bij alcohol en nicotine overigens maar een heel beperkt effect heeft).

Maar vooral moeten we onze jongeren zien mee te krijgen in het oplossen van deze problematiek, door hen er intensief in te betrekken. Want nu vormen drugs voor hen geen probleem, anders dan de kosten van het ‘onder de toonbank’ verkrijgen. En de voordelen voor hen zijn evident: leuk, uitdagend en opwindend.

Zonder betrokkenheid van onze jongeren blijft deze ‘war on drugs’ een Don Quichotte strijd, waarbij we ook de volgende halve eeuw in dezelfde loopgraven vastzitten.

Maar hoe kun je jongeren in de problematiek van drugsgebruik betrekken? ‘Hen iets leuks voorhouden’ is geen optie – de keuze voor drugs is veel spannender en leuker.

Nee, vooral zullen we hen intensief moeten leren wat de voordelen en wat de gevaren zijn van allerlei drugs. Niet door te proberen deze middelen uit het zicht te houden, want daar leren ze niets van, maar door een werkelijk goede voorlichting thuis en op school.

“Maar als ouders weten we niets van drugs”. Klopt, want wegens die ‘war on drugs’ moesten ouders in hun jeugd daar altijd ver van wegblijven. Daardoor konden we onze kinderen hierin dus ook niet opvoeden. Maar er zijn wel degelijk instanties en mensen, die wél alles van drugs afweten en graag bereid zijn voorlichting te geven ook. Dat dient vooral niet vrijblijvend te gebeuren, maar als serieus vak in de laagste klassen van elk voortgezet onderwijs, inclusief toetsing, proefwerk en cijfers.

Je moet léren wat gevaarlijk is, waar, en in welke situatie gevaar dreigt

Op mijn voettochten door Mali (Afrika) zag ik eens een stel jonge kinderen spelen en zwemmen in een grote waterpoel, met veel plezier, geplons en gespetter. Tot ik daar dichtbij, op circa dertig meter afstand een enorme krokodil op de oever van die poel zag liggen. Wij dus roepen naar die kinderen dat er een gevaarlijke krokodil dicht bij hen lag, waarop de kinderen reageerden “Ja, weten we. Maar hij slaapt nu en dan komt hij hier niet”. Tsjja, het Dogonvolk is vertrouwd met krokodillen, wij niet.

Zo zijn wij wél vertrouwd met het enorme gevaar van auto’s en leren we al heel vroeg op de stoep te blijven enz. Wat niet wil zeggen dat je daarmee alle verkeersdoden voorkomt. Maar door te leren de gevaren ervan te doorzien en hoe daarmee om te gaan, kunnen we gebruik maken van de voordelen.

Hoewel ikzelf eerlijk gezegd geen enkel voordeel zie in het gebruik van drugs, is het niet aan mij om jongeren die mening op te dringen. Al hoort ook dit wel degelijk binnen die voorlichting: “Je hebt nu nog gezonde hersenen die helder kunnen denken. Waarom zou je dat willen vertroebelen ‘voor de kick’, met alle risico’s van dien?”. En daarbij natuurlijk de

levensgevaarlijke fuik van de verslaving aan allerlei drugs – een jongeren-fuik die heel effectief is en hen jaren- tot levenslang aan het gebruik van een drug vastklit.

In het geval van nicotine leek het effect van die fuik steeds verder af te nemen door een groeiend inzicht bij de bevolking dat de nadelen van roken ook voor de omgeving groter zijn dan de voordelen, maar door overheidstolerantie voor 'vaping' is deze fuik door de tabaksindustrie weer flink geactiveerd – met dank aan onze overheid.

Drugs vrijgeven dus?

Ja, maar pas na echt goede voorlichting in het onderwijs, én goed voorbeeld.

En wat dat 'drugsonderwijs' betreft hoeven we echt niet te wachten tot heel Europa zo ver is, noch op internationale consensus.